

Kajian Rintis Instrumen Soal Selidik Keefektifan kerja Dakwah Non-Governmental Organization (NGO) kepada Mualaf

BITARA

Volume 3, Issue 2, 2020: 078-098
© The Author(s) 2020
e-ISSN: 2600-9080
<http://www.bitarajournal.com>

[Pilot Study of Instrument Questionnaire for Effectiveness Dakwah Activities of Non-Governmental Organization (NGO) to Mualaf]

Roslieza Rosli, Razaleigh Muhamat @ Kawangit, Abdul Ghafar Don & Nur A'thiroh Masyaa'il Tan Abdullah @ Tan Ai Pao¹

Abstrak

Penyelidikan ini bertujuan untuk menguji ketekalan pembinaan instrumen soal selidik terhadap kajian bertajuk Keberkesanan Aktiviti Dakwah *Non-Governmental Organization* (NGO) kepada Mualaf di Malaysia. Secara khususnya, kajian ini mengutarkan tiga permasalahan kajian iaitu kefahaman mualaf terhadap agama Islam, taraf hidup mualaf dan kualiti pendidikan mualaf di Malaysia. Objektif kajian ini adalah mengkaji keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam memberi kefahaman Islam kepada mualaf di Malaysia, mengkaji keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan taraf hidup mualaf di Malaysia dan menganalisis keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan kualiti pendidikan mualaf di Malaysia. Penyelidikan ini menggunakan metodologi kajian kuantitatif dengan reka bentuk kajian tinjauan dan dianalisis menggunakan *Statistical Package for Social Science* (SPSS) dengan jumlah responden kajian (RK) 35 orang sebagai sampel kajian. Hasil kajian mendapati, instrumen yang digunakan boleh dipercayai kerana mencapai nilai pekali *Alpha Cronbach* antara 0.838 hingga 0.953 berada pada tahap tinggi dan sangat tinggi. Seterusnya, kajian ini memberi implikasi penting kepada mualaf, individu, keluarga, masyarakat, ilmu dan organisasi Islam yang berteraskan dakwah kepada mualaf.

Kata kunci:

Keberkesanan, Aktiviti Dakwah, Non-Governmental Organization (NGO), Mualaf

Abstract

The purpose of this research is to test the consistency of the instrument of inquiry towards a study entitled The Effectiveness of Non-Governmental Organization's (NGO's) Da'wah Activity to Mualaf in Malaysia. In particular, this research show three issues of study about Islamic understanding of Islam, quality of life and quality of education for mualaf in Malaysia. The objective of this study is to study the effectiveness of NGO's da'wah activities in providing Islamic knowledge to mualaf in Malaysia, to examine the effectiveness of NGO's da'wah activities in improving the quality of life for mualaf in Malaysia and to analyze the effectiveness of NGO's da'wah activities in improving the quality of education for mualaf in Malaysia. This research used a quantitative research methodology with a survey design and analyzed using the Statistical Package for Social Science (SPSS) with a total number of 35 survey respondents (SR) as the study sample. The result showed that the instrument used was reliable because it achieved the measurement of Cronbach Alpha from 0.838 to 0.953 at the high and

¹ Universiti Kebangsaan Malaysia, Selangor, Malaysia.

Corresponding Author:

RAZALEIGH MUHAMAT @ KAWANGIT, Pusat Kajian Dakwah dan Kepimpinan, Fakulti Pengajian Islam, Universiti Kebangsaan Malaysia, 43600, Bangi Selangor, MALAYSIA. E-mail: raza@ukm.edu.my

highest level. Going forward, this study has important implications for the mualaf, individuals, families, communities, knowledge and Islamic organization based on da'wah to mualaf.

Keywords:

Effectiveness, Da'wah Activity, Non-Governmental Organization (NGO), Mualaf

Cite This Article:

Roslieza Rosli, Razaleigh Muhamat @ Kawangit, Abdul Ghafar Don & Nur A'thiroh Masyaa'il Tan Abdullah @ Tan Ai Pao. 2020. Kajian Rintis Instrumen Soal Selidik Keefektifan kerja Dakwah Non-Governmental Organization (NGO) kepada Mualaf. *BITARA International Journal of Civilizational Studies and Human Sciences* 3(2): 78-98.

Pengenalan

Dewasa ini, *Non-Governmental Organization* (NGO) Islam telah berperanan dalam usaha memberi kefahaman Islam kepada golongan mualaf di Malaysia yang terdiri daripada pelbagai latar belakang. Kehadiran mualaf memberi signifikan penting terhadap penyediaan aktiviti dakwah yang berupaya memberi kesan yang mendalam dalam kehidupan. Pertembungan antara adat, budaya dan agama dalam kehidupan seharian mendorong minat, keinginan dan kemahuan mualaf untuk mendalami agama Islam melalui aktiviti-aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. Dalam konteks ini, seharusnya aktiviti dakwah yang dikendalikan oleh NGO amat perlu mengambil kira dan menilai hasil yang dicapai sama ada telah mencapai tahap keberkesan atau sebaliknya supaya matlamat dan tujuan dakwah tercapai. Mualaf yang memilih Islam sebagai agamanya mesti dibantu dan diberi bimbingan sehingga berjaya menjadi insan yang memberi manfaat kepada diri, agama dan masyarakat. Kejayaan sebegini memberi kesan dan faedah ke arah perkembangan ilmu dan kemajuan aktiviti dakwah NGO khususnya kepada mualaf di Malaysia.

Metodologi Kajian

Penyelidikan ini menggunakan metodologi kajian kuantitatif dengan reka bentuk kajian tinjauan yang boleh digeneralisasikan keputusan dengan berkesan. Kajian ini juga menggunakan pensampelan *probability* atau disebut sebagai pensampelan kebarangkalian dan dianalisis secara deskriptif dengan menggunakan kaedah statistik yang melibatkan jadual taburan kekerapan. Analisis statistik inferensi turut digunakan kerana ia merupakan satu kaedah, prosedur dan cara untuk membuat kesimpulan secara menyeluruh kepada populasi yang dipilih sebagai sampel kajian (Rozmi 2016: 183) serta hasil kajian juga boleh digeneralisasikan (Chua 2012: 4, 109; Ghazali & Sufean 2018: 270). Kesahan setiap item dalam instrumen yang dibentuk oleh penyelidik telah pun mendapat penilaian dan pengesahan oleh 2 orang pakar dalam bidang yang berkaitan. Klasifikasi indeks kebolehpercayaan yang berasaskan kepada nilai *Alpha Cronbach* digunakan sebagai asas dalam menentukan ketekalan setiap item yang dibina dalam soal selidik penyelidikan ini.

Hasil Penyelidikan

Taburan instrumen soal selidik kajian rintis berkaitan Keberkesanan Aktiviti Dakwah *Non-Governmental Organization* (NGO) kepada Mualaf di Malaysia telah dijalankan pada 11 hingga 14 Ogos 2019 di Zon Malaysia Timur, negeri Sabah. Ia melibatkan 35 responden kajian (RK) terdiri dalam kalangan mualaf di Malaysia sebagai sampel kajian yang terpilih bagi mewakili populasi dan fokus sebenar kajian. Menurut Uma (2003) dalam Ahmad Munawar & Mohd Nor (2015: 59), menjelaskan kajian yang menggunakan sampel terbukti berupaya menghasilkan perolehan dapatan yang lebih dipercayai.

Jadual 1.1 Statistik Kebolehpercayaan

| Bil. | Item | Item-Jumlah Statistik | | | | <i>Cronbach's Alpha if Item Deleted</i> |
|------|--|----------------------------|--------------------------------|-----------------------------------|------------------------------|---|
| | | Scale Mean if Item Deleted | Scale Variance if Item Deleted | Corrected Item-Jumlah Correlation | Squared Multiple Correlation | |
| B1. | Saya sentiasa melibatkan diri secara aktif dalam program yang dianjurkan oleh NGO. | 17.5429 | 63.373 | 0.412 | 0.707 | 0.953 |
| B2. | Saya berusaha mengikuti kelas fardu ain yang dianjurkan oleh NGO. | 17.6286 | 63.711 | 0.469 | 0.601 | 0.951 |
| B3. | Saya mudah memahami asas-asas ajaran Islam dalam bengkel yang dianjurkan oleh NGO. | 17.1714 | 57.970 | 0.796 | 0.834 | 0.942 |
| B4. | Saya dapat membetulkan pandangan salah faham terhadap Islam apabila menghadiri seminar yang dianjurkan oleh NGO. | 17.4857 | 58.139 | 0.734 | 0.759 | 0.944 |

| | | | | | | |
|------|---|---------|--------|-------|-------|-------|
| B5. | Saya dapat meningkatkan penghayatan tentang kefahtaman Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 17.4286 | 55.487 | 0.818 | 0.829 | 0.941 |
| B6. | B6. Saya dapat menambahkan keyakinan dan kepercayaan terhadap agama Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 17.4857 | 58.022 | 0.823 | 0.827 | 0.941 |
| B7. | Saya dapat keyakinan untuk istiqamah dengan agama Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 17.4286 | 55.605 | 0.909 | 0.878 | 0.938 |
| B8. | Saya mudah mempraktikkan ajaran agama Islam dalam kehidupan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 17.2000 | 57.106 | 0.786 | 0.889 | 0.942 |
| B9. | Saya sentiasa merujuk kepada NGO apabila menghadapi masalah tertentu dalam memahami ilmu Islam. | 17.2571 | 56.903 | 0.788 | 0.744 | 0.942 |
| B10. | Saya dapat memahami akhlak mulia melalui | 17.2571 | 56.314 | .835 | 0.852 | 0.941 |

| | | | | | | |
|------|---|---------|--------|-------|-------|-------|
| | aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | | | | | |
| B11. | Saya dapat memperbetulkan cara dan bacaan dalam solat melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 17.1714 | 52.558 | 0.905 | 0.943 | 0.938 |
| B12. | Saya dapat menumpukan perhatian dalam aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO kerana selesa dengan suasana dan tempat. | 17.3143 | 57.869 | 0.732 | 0.781 | 0.944 |
| C1. | Saya mendapat bantuan kewangan dari NGO untuk menampung keperluan perbelanjaan asas. | 37.7429 | 93.255 | 0.457 | 0.677 | 0.861 |
| C2. | Saya mendapat bantuan modal awal dari NGO untuk memulakan perniagaan. | 36.6286 | 92.887 | 0.635 | 0.768 | 0.849 |
| C3. | Saya dapat meningkatkan pendapatan bulanan selepas mengikuti program kemahiran insaniah melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 37.0857 | 88.845 | 0.695 | 0.604 | 0.843 |
| C4. | Saya dapat meneruskan | 37.9143 | 89.669 | 0.670 | 0.748 | 0.845 |

| | | | | | | |
|-----|--|---------|--------|-------|-------|-------|
| | kelangsungan hidup kerana pihak NGO sangat memahami keperluan dan bantuan yang diperlukan melalui aktiviti dakwahnya. | | | | | |
| C5. | Saya dapat meningkatkan kefahaman tentang cara bermuamalah mengikut syariat Islam melalui program yang dianjurkan oleh NGO. | 38.5429 | 96.903 | 0.471 | 0.519 | 0.858 |
| C6. | Saya mendapat peluang pekerjaan hasil daripada program yang dianjurkan oleh NGO. | 36.7143 | 90.034 | 0.583 | 0.559 | 0.851 |
| C7. | Saya berjaya mengubah kehidupan daripada seorang penerima zakat kepada pembayar zakat hasil daripada latihan kemahiran secara berkala yang dianjurkan oleh NGO. | 37.7143 | 86.387 | 0.767 | 0.724 | 0.838 |
| C8. | Saya mendapat bantuan peralatan dapur melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 37.1143 | 93.516 | 0.476 | 0.622 | 0.859 |

| | | | | | | |
|------|---|---------|---------|-------|-------|-------|
| C9. | Saya mendapat kemudahan pengangkutan hasil daripada bantuan yang diberikan oleh NGO. | 36.2286 | 94.182 | 0.569 | 0.673 | 0.853 |
| C10. | Saya mendapat kemudahan tempat tinggal yang selesa hasil daripada bantuan NGO. | 35.9714 | 100.970 | 0.367 | 0.602 | 0.864 |
| C11. | Saya membuat tabungan untuk masa hadapan hasil daipada galakkan yang diberikan oleh NGO. | 37.0571 | 95.526 | 0.423 | 0.558 | 0.862 |
| C12. | Saya mendapat kemudahan wang saku setiap kali mengikuti aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 36.3143 | 97.869 | 0.443 | 0.644 | 0.860 |
| D1. | Saya dapat membaca al-Quran dengan lancar dan bertajwid menerusi kelas bimbingan al-Quran yang dianjurkan oleh NGO. | 19.2571 | 59.373 | 0.381 | 0.570 | 0.931 |
| D2. | Saya berpeluang mendapatkan pendidikan agama yang baik daripada aktiviti dakwah yang | 20.0571 | 56.350 | 0.732 | 0.764 | 0.907 |

| | | | | | | |
|-----|---|---------|--------|-------|-------|-------|
| | dianjurkan oleh NGO. | | | | | |
| D3. | Saya dapat menambahkan tahap pengetahuan berkaitan Islam dengan mengikuti aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.3429 | 58.114 | 0.754 | 0.778 | 0.906 |
| D4. | Saya dapat meningkatkan kemahiran berdakwah melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 19.6000 | 55.129 | 0.738 | 0.691 | 0.907 |
| D5. | Saya dapat meningkatkan kefahaman akhlak Islam dalam kehidupan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.1429 | 56.361 | 0.806 | 0.795 | 0.904 |
| D6. | Saya dapat memahami hukum-hakam dalam Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.0571 | 57.761 | 0.756 | 0.770 | 0.906 |
| D7. | Saya dapat mengetahui Islam dalam konteks semasa apabila mengikuti aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 19.9714 | 59.734 | 0.613 | 0.763 | 0.912 |
| D8. | Saya mendapat kesedaran untuk | 20.4571 | 62.255 | 0.712 | 0.820 | 0.911 |

| | | | | | | |
|------|--|---------|--------|-------|-------|-------|
| | sentiasa menjaga silaturahim sesama manusia melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | | | | | |
| D9. | Saya mendapat kesedaran tentang pentingnya konsep ibadah dalam kehidupan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.3429 | 60.585 | 0.775 | 0.930 | 0.908 |
| D10. | Saya mendapat kesedaran tentang kepentingan kebersihan diri dan alam sekitar melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.4571 | 62.197 | 0.662 | 0.872 | 0.912 |
| D11. | Saya mendapat suntikan semangat dan kesedaran untuk suka kepada ilmu pengetahuan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.1714 | 58.676 | 0.656 | 0.852 | 0.910 |
| D12. | Saya menjadi seorang yang bertanggungjawab melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 20.2000 | 59.459 | 0.735 | 0.882 | 0.908 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.2 menunjukkan statistik kebolehpercayaan berdasarkan kepada nilai pekali *Alpha Cronbach* bagi item B1 hingga B12 berada pada indikator yang sangat tinggi iaitu antara 0.938

hingga 0.953. Manakala, item C1 hingga C12 mencatatkan nilai pekali *Alpha Cronbach* antara 0.838 hingga 0.864 berada pada indikator tinggi. Diikuti dengan item D1 hingga D12 memperoleh nilai pekali *Alpha Cronbach* antara 0.904 hingga 0.931 berada pada indikator sangat tinggi. Dapat dirumuskan bahawa instrumen yang diambil adalah boleh dipercayai kerana mencapai tahap sangat tinggi dan tinggi seterusnya sah untuk digunakan dalam kajian.

Demografi Responden Kajian

Taburan soal selidik pada bahagian A memfokuskan kepada demografi RK. Ia melibatkan 8 item utama iaitu bermula dengan A1 jantina, A2 status perkahwinan, A3 umur, A4 tempat tinggal, A5 etnik / bangsa, A6 faktor pemelukan Islam, A7 tahap pendidikan dan A8 pekerjaan sebagaimana berikut:

Jadual 1.2 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Jantina

| A1 Jantina | Kekerapan | Peratusan (%) |
|------------|-----------|---------------|
| Lelaki | 14 | 40.0 |
| Perempuan | 21 | 60.0 |
| Jumlah | 35 | 100.0 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.2 menunjukkan penglibatan RK yang tinggi terdiri dalam kalangan perempuan sejumlah 21 orang (60%), manakala lelaki hanya mencatatkan bilangan 14 orang (40%).

1.3 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Status Perkahwinan

| A2 Status perkahwinan | Kekerapan | Peratusan (%) |
|----------------------------|-----------|---------------|
| Bujang | 3 | 8.6 |
| Berkahwin | 29 | 82.9 |
| Duda | - | - |
| Ibu tunggal / janda / balu | 3 | 8.6 |
| Jumlah | 35 | 100.0 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.3 menunjukkan taburan status perkahwinan RK yang berkahwin seramai 29 orang (82.9%). Diikuti dengan 3 orang adalah bujang (8.6%) manakala bagi ibu tunggal/ janda/ balu juga adalah 3 orang (8.6%). Walau bagaimanapun, kategori duda tiada rekod yang ditemui.

Jadual 1.4 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Umur

| A3 Umur | Kekerapan | Peratusan (%) |
|----------------------|-----------|---------------|
| 18 - 25 tahun | 2 | 5.7 |
| 26 - 35 tahun | 10 | 28.6 |
| 36 - 49 tahun | 18 | 51.4 |
| 50 tahun dan ke atas | 5 | 14.3 |
| Jumlah | 35 | 100.0 |

Sumber : Penyelidikan 2019

Jadual 1.4 menunjukkan taburan umur RK yang tertinggi adalah antara umur 36 hingga 49 tahun (51.4%), diikuti umur 26 hingga 35 tahun (28.6%). Bilangan terendah antara umur 50 tahun dan ke atas (14.3%) dan umur 18-25 tahun (5.7%).

Jadual 1.5 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Tempat Tinggal

| A4 Tempat tinggal | Kekerapan | Peratusan (%) |
|--------------------|-----------|---------------|
| Zon Malaysia Timur | 35 | 100.0% |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.5 menunjukkan taburan tempat tinggal RK yang mencatatkan bilangan 35 orang (100%) tinggal di Zon Malaysia Timur, negeri Sabah.

Jadual 1.6 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Etnik / Bangsa

| A5 Etnik / Bangsa | Kekerapan | Peratusan (%) |
|-------------------|-----------|---------------|
| Cina | - | - |
| India | - | - |
| Orang Asli | 2 | 5.7% |
| Etnik Sabah | 33 | 94.3% |
| Lain-lain | - | - |
| Jumlah | 35 | 100.0% |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.6 menunjukkan taburan etnik/bangsa RK yang majoritinya adalah dalam kalangan etnik Sabah iaitu 33 orang (94.3%), manakala terdapat 2 Orang Asli (5.7%). Namun begitu, mualaf Cina, India dan lain-lain tiada rekod yang ditemui.

Jadual 1.7 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Faktor Pemelukan Islam

| A6. Faktor Pemelukan Islam | Kekerapan | Peratusan (%) |
|-----------------------------------|------------------|----------------------|
| Pergaulan | - | - |
| Perkahwinan | 16 | 45.7 |
| Hidayah Allah SWT | 15 | 42.9 |
| Kebenaran agama Islam | 4 | 11.4 |
| Jumlah | 35 | 100.0 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.7 menunjukkan taburan faktor pemelukan Islam RK yang tertinggi adalah disebabkan perkahwinan seramai 16 orang (45.7%), diikuti hidayah Allah SWT seramai 15 orang (42.9%), manakala kebenaran agama Islam yang terendah hanya 4 orang (11.4%).

Jadual 1.8 Taburan Responden Kajian Tahap Pendidikan

| A7. Tahap pendidikan | Kekerapan | Peratusan (%) |
|-----------------------------|------------------|----------------------|
| Tidak bersekolah | 2 | 5.7 |
| Sekolah rendah | 11 | 31.4 |
| Sekolah menengah | 19 | 54.3 |
| Universiti | 3 | 8.6 |
| Kolej | - | - |
| Jumlah | 35 | 100.0 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.8 menunjukkan tahap pendidikan RK yang tertinggi adalah sekolah menengah seramai 19 orang (54.3%), diikuti sekolah rendah 11 orang (31.4%). Rekod mencatatkan hanya 3 orang (8.6%) RK yang mendapat pendidikan sehingga ke peringkat universiti. Adapun 2 orang (5.7%) pula tidak bersekolah. Namun begitu, tahap pendidikan di peringkat kolej juga mencatatkan tiada rekod yang ditemui.

Jadual 1.9 Taburan Responden Kajian Berdasarkan Pekerjaan

| A8. Pekerjaan | Kekerapan | Peratusan (%) |
|----------------------|------------------|----------------------|
| Kerajaan | 2 | 5.7 |
| Swasta | 4 | 11.4 |
| Bekerja sendiri | 16 | 45.7 |
| Tidak bekerja | 13 | 37.1 |
| Jumlah | 35 | 100.0 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.9 menunjukkan taburan pekerjaan RK yang tertinggi adalah bekerja sendiri seramai 16 orang (45.7%), manakala 13 orang (37.1%) pula tidak bekerja. Hal ini memberi gambaran awal bahawa taraf ekonomi mualaf masih di tahap yang rendah.

Jadual 1.10 Taburan Keberkesanan Aktiviti Dakwah NGO dalam Memberi Kefahaman Islam Kepada Mualaf di Malaysia

| Bil. | Item | 1 SS | 2 S | 3 N | 4 STS | 5 TS | Min | Sisihan Piawai (s.p) |
|------|--|---------------|---------------|--------------|-------------|-------------|------|----------------------------|
| B1. | Saya sentiasa melibatkan diri secara aktif dalam program yang dianjurkan oleh NGO. | 71.4% (25) | 17.1% (6) | 11.4% (4) | - | - | 1.40 | 0.695 |
| B2. | Saya berusaha mengikuti kelas fardu ain yang dianjurkan oleh NGO. | 74.3% (26) | 20.0% (7) | 5.7% (2) | - | - | 1.31 | 0.583 |
| B3. | Saya mudah memahami asas-asas ajaran Islam dalam bengkel yang dianjurkan oleh NGO. | 45.7% (16) | 31.4% (11) | 22.9% (8) | - | - | 1.77 | 0.806 |
| B4. | Saya dapat membetulkan pandangan salah faham terhadap Islam apabila menghadiri seminar yang dianjurkan oleh NGO. | 74.3% (26) | 8.6% (3) | 14.3% (5) | 2.9% (1) | - | 1.46 | 0.852 |
| B5. | Saya dapat meningkatkan penghayatan tentang kefahtaman Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 71.4% (25) | 14.3% (5) | 8.6% (3) | 2.9% (1) | 2.9% (1) | 1.51 | 0.981 |

| | | | | | | | | |
|------|---|---------------|---------------|--------------|-------------|-------------|------|-------|
| B6. | Saya dapat menambahkan keyakinan dan kepercayaan terhadap agama Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 68.6% (24) | 20.0% (7) | 8.6% (3) | 2.9% (1) | - | 1.46 | 0.780 |
| B7 | Saya dapat keyakinan untuk <i>istiqamah</i> dengan agama Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 71.4% (25) | 8.6% (3) | 17.1% (6) | 2.9% (1) | - | 1.51 | 0.887 |
| B8. | Saya mudah mempraktikkan ajaran agama Islam dalam kehidupan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 45.7% (16) | 40.0% (14) | 11.4% (4) | - | 2.9% (1) | 1.74 | 0.886 |
| B9. | Saya sentiasa merujuk kepada NGO apabila menghadapi masalah tertentu dalam memahami ilmu Islam. | 57.1% (20) | 20.0% (7) | 20.0% (7) | 2.9% (1) | - | 1.69 | 0.900 |
| B10. | Saya dapat memahami akhlak mulia melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 51.4% (18) | 34.3% (12) | 11.4% (4) | - | 2.9% (1) | 1.69 | 0.900 |
| B11. | Saya dapat memperbetulkan cara dan bacaan dalam solat melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 57.1% (20) | 20.0% (7) | 17.1% (6) | - | 5.7% (2) | 1.77 | 1.114 |

| | | | | | | | | |
|------|---|---------------|--------------|--------------|-------------|---|------|-------|
| B12. | Saya dapat menumpukan perhatian dalam aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO kerana selesa dengan suasana dan tempat. | 60.0% (21) | 20.0% (7) | 17.1% (6) | 2.9% (1) | - | 1.63 | 0.877 |
|------|---|---------------|--------------|--------------|-------------|---|------|-------|

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.10 menunjukkan taburan keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam memberi kefahaman Islam kepada mualaf di Malaysia. Hasil analisis mendapati item B2 dan B4 memperoleh skala yang tertinggi iaitu SS (74.3%) dan skala yang terendah adalah item B3 dan B8 SS (45.7%). Seterusnya, item B8 berada pada skala S (40.0%) adalah yang tertinggi dan yang terendah iaitu item B4 dan B7 S (8.6%). Nilai peratusan ini menunjukkan keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam memberi kefahaman Islam kepada mualaf di Malaysia berada di tahap yang baik. Selain itu, item B3 mendapat skala N (22.9%) adalah yang tertinggi serta yang terendah item B2 N (5.7%). Nilai peratusan ini menunjukkan terdapat dalam kalangan RK yang memilih untuk berkecuali daripada pernyataan yang diberikan. Namun demikian, telah dikenal pasti item B4, B5, B6, B7, B9 dan B12 memperoleh skala STS (2.9%) dan B11 dengan catatan TS (5.7%) adalah tinggi serta item B5, B8 dan B10 adalah TS (2.9%) yang terendah.

Jadual 1.11 Taburan Keberkesanan Aktiviti Dakwah NGO dalam Meningkatkan Taraf Hidup Mualaf di Malaysia

| Bil. | Item | 1 SS | 2 S | 3 N | 4 STS | 5 TS | Min | Sisihan Piawai (s.p) |
|------|--|---------------|---------------|---------------|-------------|---------------|------|----------------------------|
| C1. | Saya mendapat bantuan kewangan dari NGO untuk menampung keperluan perbelanjaan asas. | 34.3% (12) | 14.3% (5) | 20.0% (7) | 8.6% (3) | 22.9% (8) | 2.71 | 1.583 |
| C2. | Saya mendapat bantuan modal awal dari NGO untuk memulakan perniagaan. | 5.7% (2) | 5.7% (2) | 34.3% (12) | 8.6% (3) | 45.7% (16) | 3.83 | 1.248 |
| C3. | Saya dapat meningkatkan pendapatan bulanan selepas | 5.7% (2) | 34.3% (12) | 14.3% (5) | 8.6% (3) | 37.1% (13) | 3.37 | 1.437 |

| | | | | | | | | |
|-----|---|---------------|---------------|--------------|-------------|---------------|------|-------|
| | mengikuti program kemahiran insaniah melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | | | | | | | |
| C4. | Saya dapat meneruskan kelangsungan hidup kerana pihak NGO sangat memahami keperluan dan bantuan yang diperlukan melalui aktiviti dakwahnya. | 28.6% (10) | 28.6% (10) | 20.0% (7) | 5.7% (2) | 17.1% (6) | 2.54 | 1.421 |
| C5. | Saya dapat meningkatkan kefahaman tentang cara bermuamalat mengikut syariat Islam melalui program yang dianjurkan oleh NGO. | 51.4% (18) | 22.9% (8) | 17.1% (6) | - | 8.6% (3) | 1.91 | 1.222 |
| C6. | Saya mendapat peluang pekerjaan hasil daripada program yang dianjurkan oleh NGO. | 17.1% (6) | 2.9% (1) | 22.9% (8) | 2.9% (1) | 54.3% (19) | 3.74 | 1.560 |
| C7. | Saya berjaya mengubah kehidupan daripada seorang penerima zakat kepada pembayar zakat hasil daripada latihan kemahiran secara berkala yang dianjurkan oleh NGO. | 20.0% (7) | 37.1% (13) | 17.1% (6) | - | 25.7% (9) | 2.74 | 1.482 |
| C8. | Saya mendapat bantuan peralatan | 14.3% (5) | 20.0% (7) | 20.0% (7) | 8.6% (3) | 37.1% (13) | 3.34 | 1.514 |

| | | | | | | | | |
|------|---|-------------|--------------|--------------|--------------|---------------|------|-------|
| | dapur melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | | | | | | | |
| C9. | Saya mendapat kemudahan pengangkutan hasil daripada bantuan yang diberikan oleh NGO. | 8.6% (3) | - | 17.1% (6) | 8.6% (3) | 65.7% (23) | 4.22 | 1.262 |
| C10. | Saya mendapat kemudahan tempat tinggal yang selesa hasil daripada bantuan NGO. | 2.9% (1) | 2.9% (1) | 14.3% (5) | 2.9% (1) | 77.1% (27) | 4.49 | 1.040 |
| C11. | Saya membuat tabungan untuk masa hadapan hasil daripada galakkan yang diberikan oleh NGO. | 8.6% (3) | 25.7% (9) | 22.9% (8) | 2.9% (1) | 40.0% (14) | 3.40 | 1.460 |
| C12. | Saya mendapat kemudahan wang saku setiap kali mengikuti aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 5.7% (2) | 2.9% (1) | 20.0% (7) | 14.3% (5) | 57.1% (20) | 4.14 | 1.192 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.11 menunjukkan taburan keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan taraf hidup mualaf di Malaysia. Hasil analisis mendapati item C5 memperoleh skala yang tertinggi SS (51.4%) dan item C10 dengan skala SS (2.9%) adalah yang terendah. Dari sudut lain, pencapaian skala S pula mencatatkan item C7 S (37.1%) antara yang tertinggi, manakala item C6, C10 dan C12 S (2.9%) adalah yang terendah. Namun begitu, antara jawapan RK yang memilih berkecuali daripada pernyataan yang dipaparkan dalam soal selidik mencatatkan item C2 dengan skala N (34.3%) adalah yang tertinggi dan item C10 dengan skala N (14.3%) adalah yang terendah. Secara keseluruhannya, RK yang memilih skala jawapan STS mencatatkan item C12 dengan skala STS (14.3%) adalah yang tertinggi, manakala item C10 serta C11 dengan skala STS (2.9%) adalah yang terendah. Sememangnya, pada item di bahagian ini RK cenderung kepada skala TS dengan rekod item C10 TS (77.1%) adalah yang paling tinggi serta item C5 TS (8.6%) pula yang terendah. Daripada realiti ini, jelas

menunjukkan bahawa taburan keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan taraf hidup mualaf di Malaysia masih di tahap yang rendah.

Jadual 1.12 Taburan Keberkesanan Aktiviti dakwah NGO dalam Meningkatkan Kualiti Pendidikan Mualaf di Malaysia

| Bil. | Item | 1 SS | 2 S | 3 N | 4 STS | 5 TS | Min | Sisihan Piawai (s.p) |
|------|---|---------------|---------------|---------------|-------------|--------------|------|----------------------------|
| D1. | Saya dapat membaca al-Quran dengan lancar dan bertajwid menerusi kelas bimbingan al-Quran yang dianjurkan oleh NGO. | 22.9% (8) | 28.6% (10) | 28.6% (10) | - | 20.0% (7) | 2.66 | 1.392 |
| D2. | Saya berpeluang mendapatkan pendidikan agama yang baik daripada aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 54.3% (19) | 14.3% (5) | 25.7% (9) | 2.9% (1) | 2.9% (1) | 1.86 | 1.089 |
| D3. | Saya dapat menambahkan tahap pengetahuan berkaitan Islam dengan mengikuti aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 62.9% (22) | 22.9% (8) | 11.4% (4) | - | 2.9% (1) | 1.57 | 0.917 |
| D4. | Saya dapat meningkatkan kemahiran berdakwah melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 31.4% (11) | 22.9% (8) | 37.1% (13) | - | 8.6% (3) | 2.31 | 1.183 |
| D5. | Saya dapat meningkatkan kefahaman akhlak Islam dalam kehidupan melalui aktiviti dakwah yang | 54.3% (19) | 20.0% (7) | 22.9% (8) | - | 2.9% (1) | 1.77 | 1.003 |

| | | | | | | | | |
|------|--|---------------|---------------|--------------|-------------|-------------|------|-------|
| | dianjurkan oleh NGO. | | | | | | | |
| D6. | Saya dapat memahami hukum-hakam dalam Islam melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 42.9% (15) | 34.3% (12) | 20.0% (7) | - | 2.9% (1) | 1.86 | 0.944 |
| D7. | Saya dapat mengetahui Islam dalam konteks semasa apabila mengikuti aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 40.0% (14) | 31.4% (11) | 22.9% (8) | 5.7% (2) | - | 1.94 | 0.938 |
| D8. | Saya mendapat kesedaran untuk sentiasa menjaga silaturahim sesama manusia melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 60.0% (21) | 34.3% (12) | 5.7% (2) | - | - | 1.46 | 0.611 |
| D9. | Saya mendapat kesedaran tentang pentingnya konsep ibadah dalam kehidupan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 54.3% (19) | 34.3% (12) | 11.4% (4) | - | - | 1.57 | 0.698 |
| D10. | Saya mendapat kesedaran tentang kepentingan kebersihan diri dan alam sekitar melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 62.9% (22) | 28.6% (10) | 8.6% (3) | - | - | 1.46 | 0.657 |
| D11. | Saya mendapat suntikan semangat dan kesedaran untuk | 51.4% (18) | 31.4% (11) | 11.4% (4) | 2.9% (1) | 2.9% (1) | 1.74 | 0.981 |

| | | | | | | | | |
|------|--|---------------|--------------|--------------|---|---|------|-------|
| | suka kepada ilmu pengetahuan melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | | | | | | | |
| D12. | Saya menjadi seorang yang bertanggungjawab melalui aktiviti dakwah yang dianjurkan oleh NGO. | 51.4% (18) | 25.7% (9) | 22.9% (8) | - | - | 1.71 | 0.825 |

Sumber: Penyelidikan 2019

Jadual 1.12 menunjukkan taburan keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan kualiti pendidikan mualaf di Malaysia. Hasil analisis mendapati, item D3 dan D10 dengan skala SS (62.9%) berada pada kedudukan yang tinggi dan item D1 SS (22.9%) adalah yang terendah. Seterusnya, item D6, D8 dan D9 dengan skala S (34.3%) adalah yang tinggi dan item D2 dengan skala S (14.2%) adalah yang terendah. Seterusnya, maklum balas daripada RK yang memilih skala N sebagai berkecuali mencatatkan item D4 N (37.1%) adalah yang tertinggi dan item D10 N (8.6%) paling rendah. Dalam konteks ini, skala STS hanya mencatatkan item D7 STS (5.7%) adalah yang tinggi serta item D2 dan D11 STS (2.9%) yang terendah. Sama juga dengan skala TS yang memaparkan item D4 TS (8.6%) yang tertinggi serta item D1 TS (20.0%) adalah yang terendah. Rentetan daripada itu, keseluruhan peratusan ini memberi signifikan bahawa keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan kualiti pendidikan mualaf di Malaysia adalah keutamaan yang perlu diberi perhatian yang serius. Oleh yang demikian, dapat dirumuskan peratusan ini tidak menjaskam keberkesanan aktiviti dakwah NGO dalam meningkatkan kualiti pendidikan mualaf di Malaysia. Yang paling nyata adalah NGO telah pun berperanan dalam memastikan setiap aktiviti dakwahnya mencapai matlamat.

Kesimpulan

Berdasarkan huraian dan analisis dapatan kajian rintis di atas, dapatlah disimpulkan bahawa NGO telah pun berperanan dalam melaksanakan aktiviti-aktiviti dakwah kepada golongan mualaf di Malaysia. Keperluan terhadap setiap aktiviti dakwah NGO ini menyumbang kepada keberkesanan dari sudut memberi kefahaman Islam kepada mualaf, meningkatkan taraf hidup mualaf dan meningkatkan kualiti pendidikan mualaf di Malaysia. Kesemua ini menyumbang kepada nilai-nilai sosial, agama, ekonomi dan pendidikan yang mencorakkan serta mengubah fikiran mualaf daripada kejahanan kepada ilmu pengetahuan asas-asas agama Islam, membentuk jati diri mualaf yang bersifat kompeten, bermotivasi serta keseimbangan emosi yang diurus dengan bijaksana berlandaskan syariat Islam. Daripada realiti ini dapat difahami bahawa,

ukuran terhadap keberkesanan aktiviti dakwah NGO itu berkait rapat dengan kesediaan mualaf menerima setiap input yang diberikan semasa mengikuti aktiviti dakwah. Keadaan ini tentunya memberi gambaran bahawa matlamat terhadap aktiviti dakwah adalah untuk memenuhi tuntutan dan keperluan supaya terbentuknya watak-watak dan perilaku mualaf yang sarat dengan nilai-nilai agama untuk diamalkan dalam kehidupan.

Rujukan

- Ahmad Munawar Ismail & Mohd Nor Shahizan Ali. 2015. *Mengenali Kuantitatif & Kualitatif dalam Penyelidikan Pengajian Islam*. Bangi: Penerbit Fakulti Pengajian Islam, Universiti Kebangsaan Malaysia.
- Chua Yan Piaw. 2012. *Asas Statistik Penyelidikan*. Ed. Kedua. Kuala Lumpur: McGraw Hill Malaysian Sdn. Bhd.
- Ghazali Darusalam & Sufean Hussin. 2018. *Metodologi Penyelidikan Dalam Pendidikan*. Kuala Lumpur: Penerbitan Universiti Malaya.
- Penyelidikan. 2019. Keberkesanan Aktiviti Dakwah Non-Governmental Organization Kepada Mualaf di Malaysia. Zon Malaysia Timur, Sabah. 11 – 14 Ogos.
- Rozmi Ismail. 2016. *Metodologi Penyelidikan Teori dan Praktis*. Bangi: Penerbit Universiti Kebangsaan Malaysia.